

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (osmého senátu)

9. července 2020*

„Řízení o předběžné otázce – Celní unie – Celní kodex Unie – Nařízení v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 – Článek 172 odst. 2 – Povolení k použití režimu konečného užití – Zpětný účinek – Pojem ‚výjimečné případy‘ – Změna sazebního zařazení – Pozbytí platnosti rozhodnutí o závazné informaci o sazebním zařazení zboží“

Ve věci C-391/19,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Varchoven administrativen sad (Nejvyšší správní soud, Bulharsko) ze dne 10. května 2019, došlým Soudnímu dvoru dne 21. května 2019, v řízení

„Unipack“ AD

proti

Direktor na Teritorialna direkcija „Dunavska“ kam Agencija „Mitnici“,

Prokuror ot Varchovna administrativna prokuratura na Republika Bulgaria,

SOUDNÍ DVŮR (osmý senát),

ve složení L. S. Rossi, předsedkyně senátu, J. Malenovský a N. Wahl (zpravodaj), soudci,

generální advokát: G. Pitruzzella,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za „Unipack“ AD D. Dobrevem a L. Angelovem, advokati,
- za bulharskou vládu L. Zacharievou a E. Petranovou, jako zmocněnkyněmi,
- za Evropskou komisi F. Clotuche-Duvieusart, N. Nikolovou a M. Salykovou, jakož i N. Kuplewatzkym a A. Caeirosem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

* Jednací jazyk: bulharština.

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 172 odst. 2 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 ze dne 28. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o podrobná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie (Úř. věst. 2015, L 343, s. 1).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci sporu mezi společností „Unipack“ AD na straně jedné a Direktor na Teritorialna direkcija „Dunavska“ kam Agencija „Mitnici“ (ředitel územního ředitelství „Dunavska“ „celního“ úřadu, Bulharsko), jakož i Prokuror ot Varchovna administrativna prokuratura na Republika Bulgaria (státní zastupitelství při Nejvyšším správním soudu, Bulharsko) na straně druhé ve věci dovozů zboží uskutečněných společností Unipack před podáním žádosti o povolení k použití režimu konečného užití.

Právní rámec

Unijní právo

Nařízení (EU) č. 952/2013

- 3 Článek 15 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se vydává celní kodex Unie (Úř. věst. 2013, L 269, s. 1, dále jen „celní kodex Unie“), týkající se poskytování informací celním orgánům, stanoví:

„1. Každá osoba, která se přímo nebo nepřímo podílí na vyřizování celních formalit nebo na celních kontrolách, poskytne celním orgánům na jejich žádost a v jakémkoli stanoveném termínu všechny potřebné doklady a informace v náležité podobě a veškerou pomoc nezbytnou pro splnění těchto formalit nebo provedení kontrol.

2. Podáním celního prohlášení, celního prohlášení pro dočasné uskladnění, vstupního souhrnného celního prohlášení, výstupního souhrnného celního prohlášení, prohlášení o zpětném vývozu nebo oznámení o zpětném vývozu určitou osobou celním orgánům nebo podáním žádosti o povolení nebo o jakékoli jiné rozhodnutí se dotýčná osoba stává odpovědnou:

- a) za správnost a úplnost informací uvedených v celním prohlášení, oznámení nebo žádosti;
- b) za pravost, správnost a platnost dokladu podporujícího prohlášení, oznámení nebo žádosti;
- c) případně za dodržení všech povinností v souvislosti s propuštěním zboží do daného celního režimu nebo s prováděním schválených operací.

První pododstavec se rovněž vztahuje na poskytování jakýchkoli informací v jakékoli podobě požadovaných celními orgány nebo jim předložených.

[...]

- 4 Článek 33 celního kodexu Unie, nadepsaný „Rozhodnutí týkající se závazných informací“, stanoví:
- „1. Celní orgány přijmou na základě žádosti rozhodnutí týkající se závazné informace o sazebním zařazení zboží (dále jen ‚rozhodnutí o ZISZ‘) nebo rozhodnutí týkající se závazné informace o původu zboží (dále jen ‚rozhodnutí o ZIPZ‘).
- [...]
2. Rozhodnutí o ZISZ nebo rozhodnutí o ZIPZ jsou závazná pouze pro účely sazebního zařazení zboží nebo určení původu zboží:
- a) pro celní orgány ve vztahu k držiteli rozhodnutí, a to pouze pro zboží, u něhož byly splněny celní formality po dni, kterým rozhodnutí nabývá účinku;
- b) pro držitele rozhodnutí ve vztahu k celním orgánům, a to pouze s účinkem ode dne, kdy držitel obdrží nebo se má za to, že obdržel, oznámení o rozhodnutí.
3. Rozhodnutí o ZISZ nebo rozhodnutí o ZIPZ je platné po dobu tří let ode dne, kdy nabývá účinku.
- [...]“
- 5 Článek 34 celního kodexu Unie, týkající se provádění a uplatňování rozhodnutí týkajících se závazných informací, stanoví:
- „1. Rozhodnutí o ZISZ pozbývají platnosti před uplynutím lhůty uvedené v čl. 33 odst. 3, pokud přestanou být v souladu s právními předpisy v důsledku jednoho z těchto případů:
- a) přijetí změny nomenklatur podle čl. 56 odst. 2 písm. a) a b), nebo
- b) přijetí opatření podle čl. 57 odst. 4,
- s účinkem ode dne použitelnosti takové změny či opatření.
- [...]“
- 6 Článek 129 celního kodexu Unie, který se týká změny a zrušení platnosti vstupního souhrnného prohlášení, zní takto:
- „1. Deklarantovi může být na jeho žádost povoleno změnit po podání vstupního souhrnného celního prohlášení jeden nebo více údajů uvedených v tomto prohlášení.
- [...]“
- 7 Článek 173 odst. 1 celního kodexu Unie, nadepsaný „Změna celního prohlášení“, zní takto:
- „Deklarantovi se na jeho žádost povolí změna jednoho nebo více údajů uvedených v již přijatém celním prohlášení. Změnou však nesmí být rozšířena působnost celního prohlášení na jiné zboží než na zboží, na které se původně vztahovalo.“

8 Článek 211 celního kodexu Unie týkající se režimu povolení stanoví:

„1. Povolení vydané celními orgány se vyžaduje pro:

a) použití režimu aktivního nebo pasivního zúšlechťovacího styku, režimu dočasného použití nebo režimu konečného užití,

[...]

2. Celní orgány udělí povolení se zpětným účinkem, pokud jsou splněny všechny tyto podmínky:

a) jsou prokázány hospodářské důvody;

b) žádost nesouvisí s pokusem o klamavé jednání;

c) žadatel na základě účtů nebo záznamů prokázal, že:

i) jsou splněny veškeré požadavky daného režimu;

ii) zboží může popřípadě být pro rozhodné období identifikováno;

iii) uvedené účty nebo záznamy umožňují kontrolu daného režimu;

d) je možné splnit všechny formalities nezbytné pro nápravu situace u zboží, včetně případného zrušení platnosti příslušného celního prohlášení;

[...]

Celní orgány mohou povolení se zpětným účinkem udělit i tehdy, pokud zboží propuštěné do celního režimu již není dostupné v okamžiku, kdy byla žádost o toto povolení přijata.

[...]“

9 Článek 254 odst. 1 celního kodexu Unie, nadepsaný „Režim konečného užití“, stanoví:

„Režim konečného užití umožňuje, aby bylo zboží z důvodu svého zvláštního účelu propuštěno do volného oběhu s osvobozením od cla nebo se sníženou sazbou cla.“

Narizení v přenesené pravomoci 2015/2446

10 Článek 172 nařízení v přenesené pravomoci 2015/2446, nadepsaný „Zpětný účinek“, stanoví:

„1. Jestliže celní orgány udělí v souladu s čl. 211 odst. 2 [celního] kodexu [Unie] povolení se zpětným účinkem, povolení nabude účinku nejdříve k datu přijetí žádosti.

2. Ve výjimečných případech mohou celní orgány povolit, aby povolení uvedené v odstavci 1 nabylo účinku nejdříve jeden rok či v případě zboží, na něž se vztahuje příloha 71-02, tři měsíce před přijetím žádosti.

[...]“

Narřízení (ES) č. 925/2009

- 11 Nařízení Rady (ES) č. 925/2009 ze dne 24. září 2009 o uložení konečného antidumpingového cla a o konečném výběru prozatímně uloženého cla na dovoz některých hliníkových fólií pocházejících z Arménie, Brazílie a Čínské lidové republiky (Úř. věst. 2009, L 262, s. 1), v článku 1 stanoví:

„1. Ukládá se konečné antidumpingové clo na dovoz hliníkových fólií o tloušťce nejméně 0,008 mm a nejvýše 0,018 mm, nevytvrzených, válcovaných, ale dále již neupravených, v rolích o šířce nepřesahující 650 mm a o hmotnosti nad 10 kg, kódu KN ex 7607 11 19 (kód TARIC 7607 11 19 10), pocházejících z Arménie, Brazílie a Čínské lidové republiky (dále jen ‚ČLR‘).

2. Sazba konečného antidumpingového cla použitelná na čistou cenu s dodáním na hranice Společenství před proclením je pro výrobky popsané v odstavci 1 a vyrobené níže uvedenými společnostmi stanovena takto:

Země	Společnost	Antidumpingové clo	Doplňkový kód TARIC
[...]	[...]	[...]	[...]
ČLR	[...]	[...]	[...]
	Všechny ostatní společnosti	30,0 %	A 999
[...]	[...]	[...]	[...]

[...]“

Prováděcí nařízení (EU) 2017/271

- 12 Prováděcí nařízení Komise (EU) 2017/271 ze dne 16. února 2017, kterým se konečné antidumpingové clo uložené nařízením č. 925/2009 na dovoz některých hliníkových fólií pocházejících z Čínské lidové republiky rozšiřuje na dovoz některých mírně upravených hliníkových fólií (Úř. věst. 2017, L 40, s. 51), v článku 1 stanoví:

„1. Konečné antidumpingové clo vztahující se na ‚všechny ostatní společnosti‘, které je uloženo čl. 1 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 925/2009 na dovoz některých hliníkových fólií pocházejících z Čínské lidové republiky, se tímto rozšiřuje na dovoz do Unie pro

- hliníkové fólie o tloušťce nejméně 0,007 mm a méně než 0,008 mm, bez ohledu na šířku rolí, ať už žíhané, či nikoli, v současnosti kódu KN ex 7607 11 19 (kód TARIC 7607 11 19 30), nebo

[...]

4. Výrobek popsaný v odstavci 1 je osvobozen od konečného antidumpingového cla, pokud je dovážen k jinému použití než k použití jako fólie v domácnosti. Osvobození podléhá podmínkám uvedeným v příslušných celních ustanoveních Unie o režimu konečného užití, zejména článku 254 celního kodexu Unie.

[...]“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 13 Podnik Unipack působí v oblasti výroby kompozitních obalů pro tekuté a volně ložené produkty. Bulharské celní orgány mu vydaly dne 28. září 2015 rozhodnutí o závazné informaci o sazebním zařazení zboží ve smyslu článku 33 celního kodexu Unie na dobu šesti let týkající se sazebního zařazení zboží „hliníkové fólie“, které v té době spadalo pod kód TARIC 7607 11 19 90.
- 14 Tento kód celního sazebníku byl zrušen dne 1. června 2016, čímž se tak stalo neplatným dříve vydané rozhodnutí o závazné informaci o sazebním zařazení zboží. Po dobu téměř deseti měsíců Unipack uskutečnil devět následných dovozů, aniž podnik zohlednil zrušení předchozího kódu TARIC 7607 11 19 90 a aniž bulharské celní orgány bránily dovozům pod chybným kódem TARIC.
- 15 Dne 13. a 27. června 2017 společnost Unipack uskutečnila dva dovozy hliníkových fólií pocházejících z Číny, které byly v celním prohlášení uvedeny pod kódem TARIC 7607 11 19 93. Rozhodnutím ředitele celního úřadu ve Svišťově (Bulharsko) ze dne 4. září 2017 byl takto vykázaný kód TARIC změněn a byl uplatněn kód TARIC 7607 11 19 30.
- 16 Toto rozhodnutí vedlo bulharské celní orgány k uložení dodatečného cla, jelikož dotčené zboží napříště podléhalo na základě prováděcího nařízení 2017/271 antidumpingovému clu ve výši 30 %.
- 17 Dne 13. září 2017 vyhověl ředitel celního úřadu ve Svišťově žádosti, kterou podala společnost Unipack dne 18. srpna 2017, za účelem získání povolení k použití režimu konečného užití s účinností od 31. srpna 2017.
- 18 Žalobou podanou k Administrativen sad Veliko Tarnovo (správní soud ve Velikom Tarnově, Bulharsko) společnost Unipack zpochybnila den nabytí účinnosti rozhodnutí o přiznání režimu konečného užití a domáhala se toho, aby se tento režim použil se zpětným účinkem od 13. června 2017 pro zboží „hliníkové fólie“, přičemž se dovolávala existence „výjimečných případů“ ve smyslu článku 172 nařízení v přenesené pravomoci 2015/2446.
- 19 Rozhodnutím ze dne 31. května 2018 Administrativen sad Veliko Tarnovo (správní soud ve Velikom Tarnově) zpochybněné rozhodnutí změnil, když mu přiznal zpětný účinek ode dne podání žádosti společností Unipack, tedy od 18. srpna 2017, a ve zbývajících částech tento návrh zamítl. Společnost Unipack podala proti tomuto rozhodnutí kasační opravný prostředek k Varchoven administrativen sad (Nejvyšší správní soud, Bulharsko).
- 20 Vzhledem k tomu, že Varchoven administrativen sad (Nejvyšší správní soud) měl za to, že vyřešení sporu, který mu byl předložen, vyžaduje výklad pojmu „výjimečné případy“ obsaženého v čl. 172 odst. 2 nařízení v přenesené pravomoci 2015/2446, rozhodl se přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Je třeba považovat za výjimečné případy ve smyslu čl. 172 odst. 2 [nařízení v přenesené pravomoci 2015/2446], které odůvodňují udělit podle čl. 211 odst. 2 [celního kodexu Unie] povolení se zpětným účinkem k tomu, aby byl podle článku 254 [celního kodexu Unie] použit režim konečného užití v souvislosti s dovozem zboží, který se uskutečnil před podáním žádosti o povolení k použití tohoto režimu, následující okolnosti, kdy byla nejprve ukončena platnost rozhodnutí [o závazné informaci o sazebním zařazení zboží] vztahujícího se na toto zboží, vydaného ve prospěch držitele režimu, z důvodu změn kombinované nomenklatury a následně v období (přibližně 10 měsíců) mezi okamžikem, kdy byla ukončena platnost rozhodnutí [o závazné informaci o sazebním zařazení zboží], a dovozem, pro který se požaduje režim konečného užití, bylo uskutečněno několik [(devět)] dovozů zboží, aniž celní orgány opravily kód kombinované nomenklatury uvedený v celních prohlášeních, a konečně dotčené zboží bylo použito k účelu osvobozenému od antidumpingového cla?“

K předběžné otázce

- 21 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda čl. 172 odst. 2 nařízení v přenesené pravomoci 2015/2446 musí být vykládán v tom smyslu, že jako „výjimečné případy“ ve smyslu tohoto ustanovení, aby bylo podle článku 254 celního kodexu Unie uděleno povolení se zpětným účinkem k použití režimu konečného užití, jak je stanoven v posledně uvedeném ustanovení, mohou být kvalifikovány takové skutečnosti, jako je předčasné ukončení platnosti rozhodnutí o závazné informaci o sazebním zařazení zboží v důsledku změny kombinované nomenklatury, absence reakce celních orgánů v souvislosti s dovozy označenými chybným kódem nebo skutečnost, že zboží bylo použito k účelu osvobozenému od antidumpingového cla.
- 22 Úvodem je třeba připomenout, že celní kodex Unie je založen na deklaratorním systému (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 15. září 2011, DP grup, C-138/10, EU:C:2011:587, body 33 a 34), aby byly v co největším možném rozsahu omezeny formality a celní kontroly, přičemž bude zabráněno podvodům či nesrovnalostem, které by mohly poškodit rozpočet Unie. Vzhledem k významu, který mají tato předchozí prohlášení pro řádné fungování celní unie, ukládá celní kodex Unie v článku 15 deklarantům povinnost poskytnout správné a úplné informace.
- 23 Pokud jde konkrétněji o režim konečného užití stanovený v článku 254 celního kodexu Unie, umožňuje, aby bylo zboží z důvodu svého zvláštního účelu propuštěno do volného oběhu s osvobozením od cla nebo se sníženou sazbou cla. Spočívá na režimu předchozího povolení v návaznosti na podání žádosti dotýčnými subjekty v souladu s články 211 a 254 celního kodexu Unie. Podle článku 172 nařízení v přenesené pravomoci 2015/2446 je-li toto povolení uděleno, nabude účinku nejdříve k datu přijetí žádosti. Pouze jakožto výjimku, nastanou-li „zvláštní případy“, odst. 2 tohoto článku stanoví, že povolení může nabýt účinku před přijetím žádosti.
- 24 Konečně čl. 1 odst. 4 prováděcího nařízení 2017/271 stanoví, že se tentýž režim předchozího povolení konečného užití použije na žádosti o osvobození od antidumpingového cla týkající se dovozů určitých kategorií hliníkových fólií určených k jinému použití než k použití v domácnosti. Toto nařízení tak stanoví nejen to, že se celní právní předpisy použijí i nadále, ale osvobození od antidumpingového cla podmiňuje rovněž splněním podmínek týkajících se použití režimu konečného užití stanoveného v článku 254 celního kodexu Unie.
- 25 V tomto ohledu je třeba uvést, že žádný z účastníků původního řízení nezpochybňuje neexistenci předchozího prohlášení ani skutečnost, že byly uskutečněny dovozy pod chybnými kódy celního sazebníku, aniž byla využita možnost opravy stanovená v člancích 129 a 173 celního kodexu Unie.
- 26 Je tedy třeba přezkoumat tři okolnosti uvedené v předkládacím rozhodnutí za účelem určení, zda mohou představovat „výjimečné případy“ ve smyslu čl. 172 odst. 2 nařízení v přenesené pravomoci 2015/2446.
- 27 Zaprvé, pokud jde o změnu sazebního zařazení dovezeného zboží a předčasné ukončení platnosti rozhodnutí o závazné informaci o sazebním zařazení zboží, které z toho vyplývá, je třeba konstatovat, že se jí dovozce nemůže dovolávat, aby se vyhnul povinnosti poskytnout správné a úplné informace stanovené v článku 15 celního kodexu Unie. Podle čl. 34 odst. 1 písm. a) tohoto kodexu totiž rozhodnutí o závazné informaci o sazebním zařazení zboží pozbývá platnosti, pokud přestane být v souladu s právními předpisy, zejména v důsledku takové změny nomenklatury, k jaké došlo ve věci v původním řízení. Hospodářský subjekt se tedy nemůže dovolávat toho, že o této změně nevěděl, aby předložil nesprávná prohlášení nebo se vyhnul povinnosti předchozího prohlášení.
- 28 Zadruhé, pokud jde o možnost dovolávat se postojem celních orgánů, který spočíval v přijetí prohlášení odkazujících na chybné kódy, k odůvodnění neprovedení změny kódu celního sazebníku uvedeného v celním prohlášení, Soudní dvůr již měl příležitost takový argument odmítnout, když zdůraznil, že subjekt, který postupuje s řádnou péčí, by se po seznámení s nařízením o sazebním zařazení, které

bylo vyhlášeno v *Úředním věstníku Evropské unie*, nemohl omezit na pokračování v dovozu svého zboží pod chybným kódem pouze z toho důvodu, že toto zařazení bylo přijato celní správou (rozsudek ze dne 20. listopadu 2008, Heuschen & Schrouff Oriëntal Foods Trading v. Komise, C-38/07 P, EU:C:2008:641, bod 64).

- 29 Zatřetí, pokud jde o okolnost, že zboží bylo použito k účelu osvobozenému od antidumpingového cla, je třeba uvést, že v souladu s čl. 1 odst. 4 prováděcího nařízení 2017/271 je takový výrobek, jako je výrobek dotčený ve věci v původním řízení, „osvobozen od konečného antidumpingového cla, pokud je dovážen k jinému použití než k použití jako fólie v domácnosti“, jsou-li dodržena celní ustanovení týkající se režimu konečného užití, zejména článek 254 celního kodexu Unie. Ačkoli je tedy použití zboží důvodem pro osvobození od antidumpingového cla, nemůže odůvodnit to, že dovozce poruší režim žádosti o osvobození od antidumpingového cla zavedený tímto nařízením.
- 30 Z toho vyplývá, že žádná z okolností uvedených předkládajícím soudem nemůže představovat „výjimečný případ“ ve smyslu čl. 172 odst. 2 nařízení v přenesené pravomoci 2015/2446, aniž je nezbytné tento pojem podrobněji definovat. Nesplnění povinností stanovených v celním kodexu Unie a aktech, které z něj vyplývají, totiž nemůže odůvodnit příznivější zacházení s hospodářským subjektem, který se tohoto nesplnění dopustil.
- 31 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že čl. 172 odst. 2 nařízení v přenesené pravomoci 2015/2446 musí být vykládán v tom smyslu, že jako „výjimečné případy“ ve smyslu tohoto ustanovení, aby bylo podle článku 254 celního kodexu Unie uděleno povolení se zpětným účinkem k použití režimu konečného užití, jak je stanoven v posledně uvedeném ustanovení, nemohou být kvalifikovány takové skutečnosti, jako je předčasné ukončení platnosti rozhodnutí o závazné informaci o sazebním zařazení zboží v důsledku změny kombinované nomenklatury, absence reakce celních orgánů v souvislosti s dovozy označenými chybným kódem nebo skutečnost, že zboží bylo použito k účelu osvobozenému od antidumpingového cla.

K nákladům řízení

- 32 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (osmý senát) rozhodl takto:

Článek 172 odst. 2 nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) 2015/2446 ze dne 28. července 2015, kterým se doplňuje nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013, pokud jde o podrobná pravidla k některým ustanovením celního kodexu Unie, musí být vykládán v tom smyslu, že jako „výjimečné případy“ ve smyslu tohoto ustanovení, aby bylo podle článku 254 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 952/2013 ze dne 9. října 2013, kterým se vydává celní kodex Unie, uděleno povolení se zpětným účinkem k použití režimu konečného užití, jak je stanoven v posledně uvedeném ustanovení, nemohou být kvalifikovány takové skutečnosti, jako je předčasné ukončení platnosti rozhodnutí o závazné informaci o sazebním zařazení zboží v důsledku změny kombinované nomenklatury, absence reakce celních orgánů v souvislosti s dovozy označenými chybným kódem nebo skutečnost, že zboží bylo použito k účelu osvobozenému od antidumpingového cla.

Podpisy.